

Likabehandlingsplan

I likabehandlingsplanen ingår skollagens krav på en årlig plan mot kränkande behandling och diskrimineringslagens krav på en likabehandlingsplan mot diskriminering och trakasserier.

Vapelskogens förskola

Ansvarig: Susanne Berggren och Maria Dahl
Gäller från 2021-11-30-2022-11-30

Innehållsförteckning

1	Bakgrund	3
2	Syfte	3
3	Det främjande arbetet för verksamhetens långsiktiga mål. Förskolans vision/helhetssyn	3
4	Utvärdering av tidigare plan	4
5	Slutsatser av årets kartläggning av om det finns risk för inslag av diskriminering eller kränkande behandling	5
6	Slutsatser av kartläggningen av barnens trygghet och trivsel	5
7	Mål för arbetet kommande år utifrån kartläggningen	6
8	Insatser och åtgärder för det främjande arbetet utifrån kartläggningen	6
9	Insatser och åtgärder för det förebyggande arbetet utifrån kartläggningen	6
10	Handlingsplan utifrån kartläggningen	6
11	Kompetensutvecklingsplan	6
12	Mål och åtgärder för det främjande arbetet kopplat till diskrimineringslag och skollag	7
13	Barns delaktighet i likabehandlingsarbetet	7
14	Vårdnadshavares kännedom	7
15	Kontaktperson	7
16	Rutiner vid akuta situationer	7
17	Rutiner för att utreda, åtgärda och dokumentera när barn kränker barn	8
18	Rutiner för att utreda, åtgärda och dokumentera när vuxen kränker eller diskriminerar barn	8
19	Begreppens innebörd	9
20	Förskolans trivselregler med konsekvenser	10
21	Förskolans systematiska arbetsmiljöarbete	10

NOLLTOLERANS

1 Bakgrund

Det råder ett absolut förbud för alla att kränka, diskriminera eller trakassera barn. All personal har handlingsplikt och skyldighet att utreda och vidta åtgärder.

2 Syfte

Syftet med en likabehandlingsplan är att barn ska skyddas mot diskriminering, trakasserier och kränkande behandling.

3 Det främjande arbetet för verksamhetens långsiktiga mål. Förskolans vision/helhetssyn

Förskolan ingår i skolväsendet och vilar på demokratins grund.

Var och en som verkar inom förskolan ska främja aktning för människolivets okränkbarhet, individens frihet och integritet, alla människors lika värde, jämställdhet mellan kvinnor och män, flickor och pojkar samt solidaritet mellan människor. Inget barn ska i förskolan bli utsatt för diskriminering på grund av kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning eller ålder hos barnet eller någon som barnet har anknytning till eller för annan kränkande behandling. Alla sådana tendenser ska aktivt motverkas.

Förskolan ska spegla de värden och rättigheter som uttrycks i FN:s konvention om barnets rättigheter (barnkonventionen). Utbildningen ska därför utgå från vad som bedöms vara barnets bästa, att barn har rätt till delaktighet och inflytande och att barnen ska få kännedom om sina rättigheter.

Så står det i läroplanen för förskolan Lpfö 18 och det är också vårt uppdrag via Sundsvalls kommuns vision; *Vi gör det goda livet möjligt* och Barn och Utbildnings vision; *Alltid bästa möte för fortsatt lärande*, att verka för att förskolan präglas av respekt och ansvarstagande.

På Vapelskogens förskola ska det råda ett öppet och accepterande förhållningssätt där ALLA respekteras. Alla barn ha rätt att bli behandlade för att bli sitt bästa *jag*. Personalens uppgift är att i trygg miljö ge barnen sådana förutsättningar att deras självkänsla växer. Det ingår i varje personals

uppdrag att främja barns lika rättigheter och möjligheter, förebygga, förhindra och motverka diskriminering, trakasserier och kränkande behandling, men även att åtgärda och följa upp trakasserier och kränkande behandling.

På vår förskola visar vi varandra respekt och tänker på att vi är förebilder. Vi som arbetar här har alla ansvar och vi uppmuntrar varandra till kamratligt och respektfullt beteende.

Vi hjälper barnen att förstå hur konflikter kan uppstå och hur man kan lösa dem. Alla barn och vuxna ska känna sig trygga och kunna känna glädje över att gå till förskolan.

KARTLÄGGNING

4 Utvärdering av tidigare plan

En arbetsgrupp är tillsatt som ska fortsätta att planera arbetet på gården. Gruppen ska se över aktiviteter som är gemensamma för hela huset men också avdelningsvis. Gruppen ska också ta fram förslag på hur vi kan arbeta med våra olika indikatorer utomhus.

Den ska också titta på pedagogernas olika ansvarsområden. Detta gör vi för att få till en bättre situation på vår gård.

Gruppen har träffats ett antal gånger under året för fortsatt arbete kring säkerheten i vår utemiljö.

Gruppen har planerat och erbjudit olika typer av aktiviteter i mindre och i större grupperingar. Vi ser en stor vinst med att arbeta med mindre barngrupper i det dagliga arbetet på förskolan.

Vi införde ett strategiskt rörelsemönster för pedagogerna och blev bekräftade hur viktigt det är med närvarande pedagoger för att förhindra att trakasserier och kränkningar ska förekomma utomhus likaväl som inomhus.

5 Slutsatser av årets kartläggning av om det finns risk för inslag av diskriminering eller kränkande behandling

Vi fortsätter att kartlägga vår utomhusmiljö.

Frågor vi utgår från:

Finns det områden på gården där barnen utsätter varandra för kränkningar/konflikt? Om ja, var finns de områdena?

Hur kan vi åtgärda det?

Eftersom vi fortfarande tycker att det finns åtgärder som ska göras i vår utemiljö fortsätter vi att jobba med den frågan.

Vi ska även belysa två andra viktiga områden:

Integritet

Vi arbetar aktivt med barns integritet i vår dagliga verksamhet. Vid blöjbyten och toalettbesök ansvarar ordinarie personal samt vuxna som barnen har knutit an till. Blöjbyten och toalett görs avskilt från andra barn och vuxna.

Klädbyten där kropp exponeras utförs i största möjliga mån avskilt från andra barn och vuxna. Vi vuxna för dialog med barnet och berättar vad som ska hända. Barnet har rätt att välja en vuxen som den är trygg med vid dessa moment.

Jämställdhet

Vi pedagoger arbetar aktivt för att barnen ska bemötas utifrån person och inte utifrån kön.

Vi uppmärksammar inte eller påtalar sånt som kan stärka stereotypa könsmonster. Allt material och alla lekar är för alla barn.

6 Slutsatser av kartläggningen av barnens trygghet och trivsel

Det man kunnat se är att när barnen har varit ledsna har det sällan skett via en kränkning utan snarare någon form av olycka som kan förekomma vid speciella situationer.

Man kan se att det blir färre konflikter där det finns större utrymme och närvarande pedagoger.

7 Mål för arbetet kommande år utifrån kartläggningen

Fortsätta att kontinuerligt jobba med dessa frågor.

8 Insatser och åtgärder för det främjande arbetet utifrån kartläggningen

De pedagogiska frågeställningarna kring utemiljö och det vi erbjuder lyfts på APT. Vi pratar och reflekterar också kring värdegrundsfrågor. Vi kommer att koppla ihop detta arbete med de kvalitetsindikatorerna som finns i Sundsvalls kommun.

Vi gör en ny kartläggning för att se om det är någon skillnad.

Samtal kring jämställdhets- och integritets frågor på APT tid

Likabehandlingsplanen ligger som en punkt på en av vårens utvecklingsdagar. Genomgång av planen och diskussionsfrågor i mindre grupper.

Pedagogerna på Vapelskogens förskola läser under läsåret 21/22 en fortbildning; "Specialpedagogik för lärande för förskolan". Där får vi bredare kunskaper om hur vi aktivt kan arbeta för att välkomna alla barn i vår verksamhet. Det handlar om vår lärmiljö, bemötande, inkludering, förhållningssätt och pedagogiska relationer.

Denna kunskap ger oss en gemensam förståelse och samsyn inom området.

9 Insatser och åtgärder för det förebyggande arbetet utifrån kartläggningen

10 Handlingsplan utifrån kartläggningen

11 Kompetensutvecklingsplan

FRÄMJANDE ARBETE

12 Mål och åtgärder för det främjande arbetet kopplat till diskrimineringslag och skollag

Målet är att det råder samsyn på förskolan vad gäller förhållningsätt, lärande och barnsyn.

För att uppnå detta ska diskussioner föras mellan arbetslagsledarträffar och arbetslagen samt vid APT. Genom denna växelverkan och allas delaktighet förankras gemensamt tagna beslut.

13 Barns delaktighet i likabehandlingsarbetet

Genom barnintervjuer kring dessa frågor och kontinuerliga samtal med barngrupperna om HUR ÄR EN BRA KOMPIS?

14 Vårdnadshavares kännedom

Informera och diskutera på föräldramöte/utvecklingssamtal. Att planen är tillgänglig för vårdnadshavarna genom att hänga den på respektive avdelning.

15 Kontaktperson

Susanne Berggren
Förskolrektor
Tfn: 073 271 18 44

Maria Dahl
Biträdande förskolrektor
Tfn: 072 143 40 41

16 Rutiner vid akuta situationer

Aktuella krisplaner

17 Rutiner för att utreda, åtgärda och dokumentera när barn kränker barn

Det råder nolltolerans mot fysisk och psykiskt våld.

Personalen hjälper till att lösa konflikter mellan barnen.

Personal som får information om att ett barn känner sig eller känt sig utsatt för kränkande behandling gör en bedömning av hur allvarlig kränkningen är och vilka åtgärder som skall vidtas.

Vid speciella händelser kontaktas berörda föräldrar och insatser diskuteras.

Eventuella insatser av åtgärder dokumenteras av ansvarig personal på förskolan. STELLA anmälan upprättas.

Samtal i barngruppen om hur man är en god kamrat.

Förskolechefen informeras alltid vid allvarliga händelser.

18 Rutiner för att utreda, åtgärda och dokumentera när vuxen kränker eller diskriminerar barn

Förskolrektor kontaktas, som skyndsamt anmäler till huvudman

En utredning startar med förskolrektor som ansvarig

Arbetet dokumenteras fortlöpande

Förskolrektor samtalar med berörda

Föräldrarna informeras och samarbete med hemmet inleds

Stödjande samtal med den utsatte och övriga berörda.

19 Begreppens innebörd

Definitioner och begrepp

Diskrimineringsgrunderna i diskrimineringslagen

Med diskrimineringsgrund menas de kategorier av personer eller de karakteristika som skyddas av diskrimineringslagstiftningen:

• **Kön**

Diskriminering och trakasserier som har samband med kön kan vara utfrysning, förlöjligande och skämt kopplade till en barns könstillhörighet. Sexuella trakasserier är kränkningar av sexuell natur. De kan ta sig uttryck i sexualiserat språkbruk, tafsande eller visning av pornografiskt material. Vuxna i förskolan måste vara uppmärksamma på och agera i situationer där barnens lek inte präglas av frivillighet, ömsesidig nyfikenhet och intresse.

• **Könsidentitet eller könsuttryck (i diskrimineringslagen könsöverskridande identitet eller uttryck)**

Att någon inte identifierar sig med sin biologiska könstillhörighet som kvinna eller man eller genom sin klädsel eller på annat sätt ger uttryck för att tillhöra ett annat kön

• **Etnisk tillhörighet**

Diskriminering och trakasserier som har samband med etnisk tillhörighet kan vara förlöjligande eller skämt kopplat till en grupp personer med samma nationella eller etniska ursprung, ras eller hudfärg. Skolan/förskolan har ett ansvar att arbeta mot rasism och främlingsfientlighet.

• **Religion eller annan trosuppfattning**

Skolan/förskolan får inte missgynna någon elev/barn på grund av hans eller hennes religion. I förskolan ska föräldrar kunna lämna sina barn utan att de blir ensidigt påverkade till förmån för den ena eller andra åskådningen. Förskolan är skyldig att se till barnets bästa och alla barn har rätt till kunskap och lärande, tankefrihet och religionsfrihet. Begreppet annan trosuppfattning innefattar uppfattningar som har sin grund i eller har samband med en religiös åskådning, till exempel buddism, ateism eller agnosticism.

• **Funktionsnedsättning**

(i diskrimineringslagen funktionshinder)

Funktionsnedsättningar kan vara fysisk, psykisk eller intellektuell och påverka livet på olika sätt. Hit räknas både sådana som syns, och sådana som inte märks lika lätt, som exempelvis allergi, hörsel och synskador, ADHD och dyslexi. Graden av funktionsnedsättning har ingen betydelse. Anm. Funktionshinder uppstår när personer med funktionsnedsättning upplever begränsning i relation till omgivningen. Funktionshinder är inte en egenskap hos individen utan det är miljön som kan vara funktionshindrande.

• **Sexuell läggning**

Skolan/förskolan ska förebygga och förhindra diskriminering och trakasserier på grund av sexuell läggning. Med sexuell läggning menas homosexualitet, bisexualitet och heterosexualitet. Förskolan har ett särskilt ansvar att förmedla samhällets gemensamma värdegrund till barnen.

• **Ålder**

Det är fortsatt tillåtet att särbehandla på grund av ålder om:

- särbehandling gäller tillämpning av bestämmelse i förskola, förskoleklass, skolbarnomsorg, grundskola, särskola och specialskola samt om

- särbehandling har ett berättigande syfte och de medel som används är lämpliga och nödvändiga.

Direkt diskriminering

Att någon missgynnas genom att behandlas sämre än någon annan. För att det ska röra sig om diskriminering ska missgynnandet ha samband med någon av diskrimineringsgrunderna. Direkt diskriminering känns igen genom likartade fall behandlas olika. Ett exempel kan vara när en flicka nekas tillträde till ett visst gymnasieprogram med motiveringen att det redan går så många flickor på detta program.

Indirekt diskriminering

Med indirekt diskriminering menas lika behandling av olika fall. Krav som verkar neutrala men som i praktiken innebär att en viss grupp missgynnas. Det sker t.ex. när skolan tillämpar en bestämmelse eller ett förfaringsätt som verkar vara neutralt, men som i praktiken missgynnar

ett barn med ett visst kön, viss etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning eller sexuell läggning. Om exempelvis alla barn serveras samma mat, diskriminerar skolan indirekt de barn som på grund av religiösa skäl behöver annan mat.

Bristande tillgänglighet

Bristande tillgänglighet är när en person med en funktionsnedsättning missgynnas genom att en verksamhet inte vidtar skäliga tillgänglighetsåtgärder för att den personen ska komma i en jämförbar situation med personer utan denna funktionsnedsättning. Den som låter bli att genomföra skäliga tillgänglighetsåtgärder kan komma att göra sig skyldig till diskriminering.

Trakasserier

Ett handlande som kränker någons värdighet och som har samband med någon av diskrimineringsgrunderna. Begreppet "sexuella trakasserier" innebär ett handlande av sexuell natur som för den skull inte behöver ha samband med någon av diskrimineringsgrunderna. Anm. Diskriminering är när en vuxen i förskolan missgynnar ett barn och det har samband med någon av diskrimineringsgrunderna. Trakasserier som utförs av förskolans personal kan också vara diskriminering och kan t.ex. ske genom förskolans regler, undervisning, läroböcker etc.

Kränkande behandling enligt skollagen

Skolan/förskolan ska förebygga och förhindra det som i skollagen benämns som kränkande behandling såsom mobbning och rasistiska beteenden. Det definieras som ett uppträdande som, utan att ha någon koppling till någon särskild diskrimineringsgrund, kränker ett barns eller en elevs värdighet. Kränkningar kan vara fysiska, verbala, psykosociala, texter och bilder.

Fler begrepp

• Mobbning

En upprepad negativ handling när någon eller några medvetet och med avsikt tillfogar eller försöker tillfoga en annan skada eller obehag.

• Rasism

En föreställning om den egna folkgruppens överlägsenhet utifrån uppfattningen om att det finns biologiska skillnader mellan folkgrupper och att vissa folkgrupper är mindre värda och därmed legitima att förtrycka, utnyttja eller kontrollera.

• Främlingsfientlighet

Rädsla för och/eller stark motvilja mot grupper som definieras genom fysiska, kulturella/etniska eller beteendemässiga karakteristika.

• Homofobi

En uppfattning eller medveten värdering hos en individ, en grupp eller ett samhälle och som ger uttryck för en starkt negativ syn på homo- eller bisexuella personer.

20 Förskolans trivselregler med konsekvenser

Vi är artiga – Vi använder ett vårdat språk – Vi hälsar på alla, barn och vuxna – Vi har ett positivt och trevligt bemötande – Vi visar varandra ömsesidig respekt – Vi tillåter olikheter – Vi ställer upp och hjälper varandra – Alla ansvarar för ordning och reda inne och ute på gården.

21 Förskolans systematiska arbetsmiljöarbete

Vi följer förskolans årshjul